

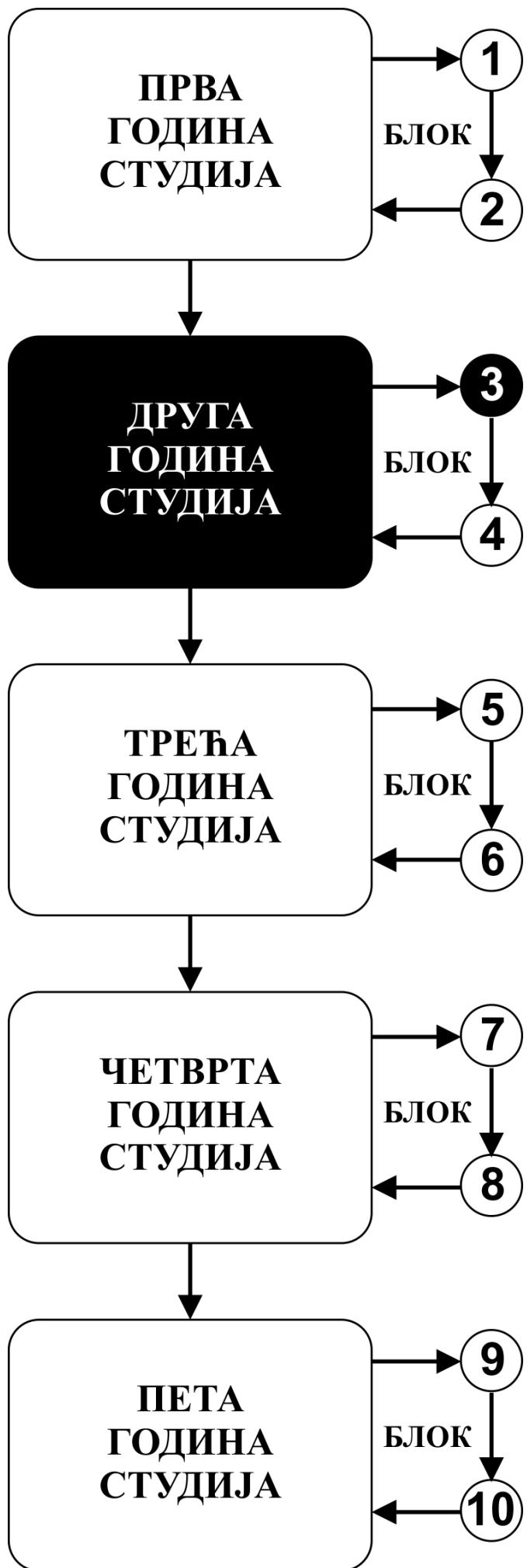
ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

ДРУГА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2022/2023.

Предмет:

ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 1 час семинара и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	званије
1.	Ратомир Јелић	rjelic@kg.ac.rs	Редовни професор
2.	Мирослав Соврлић	sofke-ph@hotmail.com	Доцент
3.	Ана Барјактаревић	ana.radovanovic@gmail.com	Доцент
4.	Јована Брадић	jovanabradickg@gmail	Доцент
5.	Јовица Томовић	jovicatomovic2011@gmail.com	Доцент
6.	Александар Кочовић	salekkg91@gmail.com	Асистент
8.	Аница Петровић	petkovicanicaO@gmail.com	Асистент
9.	Маријана Анђић	andjicmarijana10@gmail.com	Асистент
10.	Анђела Уштевић	andjela.ust@gmail.com	Фацилитатор

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Семинар	Рад у малој групи	Наставник-руководилац модула
1	Мерења у фармацији и грешке мерења	5	2	1	2	Доц. др Јована Брадић
2	Параметри биорасположивости и методе за њихово одређивање	4	2	1	2	Доц. др Јована Брадић
3	Обрада резултата експеримената у фармацији	6	2	1	2	Доц. др Мирослав Соврлић
						$\Sigma 30+15+30=75$

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава премет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 15 поена и то тако што на посебном делу вежбе одговара на два испитна питања из те недеље наставе и у складу са показаним знањем добија 0-1 поена.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛУМА: На овај начин студент може да стекне до 55 поена, а према приложеној табели.

ЗАВРШНИ ИСПИТ: Завршни тест 30 поена.

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		активност у току наставе	завршни тест	Σ
1	Мерења у фармацији и грешке мерења	5	15	20
2	Параметри биорасположивости и методе за њихово одређивање	4	15	19
3	Обрада резултата експеримената у фармацији	6	25	31
	Завршни испит		30	30
Σ		15	75	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

- стекне више од 50% поена на том модулу
- стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
- положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оценка
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-15 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ

ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 15 питања по 1 поен.

МОДУЛ 2.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-15 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ

ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 15 питања по 1 поен.

МОДУЛ 3.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-25 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ

ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 25 питања по 1 поен.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

ЗАВРШНИ ИСПИТ 0-30 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ

ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Тест има 30 питања по 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

модул	назив уџбеника	аутори	издавач	библиотека
Модул 1	1. Квантитативна хемијска анализа, Практикум за вежбе. 2. Статистичке методе у биомедицинским истраживањима 3. Фармакологија и токсикологија	1. Ранђел Михајловић 2. Небојша Здравковић 3. Слободан Јанковић	1. Природно-математички факултет у Крагујевцу, 2009 2. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, (ИСБН: 978-86-7760-061-7), 2011. 3. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2003.	1. Нема 2. Има 3. Има
Модул 2	1. Инструменталне методе у биолошким истраживањима 2. Инструменталне спектроскопске и хроматографске методе анализе, за студенте фармације	1. Никола Ј. Марјановић, Боривој Крстић 2. Недељко Манојловић	1. Универзитет у Новом Саду, Технолошки и Природно-математички факултет 2. Факултет медицинских наука у Крагујевцу, 2016.	1. Нема 2. Нема
Модул 3	1. Обрада резултата хемијских мерења 2. Основи хемометрије	1. Иван Гутман 2. Александра Перећ - Грујић	1. Природноматематички факултет, Крагујевац, 2000 2. Технолошко – металуршки факултет, Универзитет у Београду, 2012.	1. Нема 2. Нема

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: МЕРЕЊА У ФАРМАЦИЈИ И ГРЕШКЕ МЕРЕЊА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Аналитичка вага; Мерни судови; Калибрација мерних судова; Израчунавање резултата у волуметријској нализи

семинар 1 час

Аналитичка вага; Мерни судови; Калибрација мерних судова; Израчунавање резултата у волуметријској нализи

вежбе 2 часа

Показна вежба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Техничка вага; Мерне јединице; Израчунавања у фармацеутској технологији.

семинар 1 час

Техничка вага; Мерне јединице; Израчунавања у фармацеутској технологији.

вежбе 2 часа

Показна вежба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Значајна мерења у апотекарској пракси (антропометријска мерења – телесна маса, телесна висина, обим струка; прорачун дозе лека на основу приложених података; мерење крвног прити; мерење глукозе у крви; јединице изражавања поменутих вредности и њихов значај); значај клиренса креатинина код бубрежне слабости

семинар 1 час

Значајна мерења у апотекарској пракси (антропометријска мерења – телесна маса, телесна висина, обим струка; прорачун дозе лека на основу приложених података; мерење крвног прити; мерење глукозе у крви; јединице изражавања поменутих вредности и њихов значај); значај клиренса креатинина код бубрежне слабости

вежбе 2 часа

Показна вежба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Уводна разматрања. Апсолутна и релативна грешка.

семинар 1 час

Апсолутна и релативна грешка.

вежбе 2 часа

Рачунање апсолутне и релативне грешке.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Значајне, сигурне, сумњиве и непотребне цифре. Правила за заокруживање бројева. Правила за заокруживање резултата мерења.

семинар 1 час

Значајне, сигурне, сумњиве и непотребне цифре. Заокруживање резултата мерења.

вежбе 2 часа

Оређивање значајних, сигурних, сумњивих и непотребних цифара. Заокруживање

ДРУГИ МОДУЛ: ПАРАМЕТРИ БИОРАСПОЛОЖИВОСТИ И МЕТОДЕ ЗА ЊИХОВО МЕРЕЊЕ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Инструменталне методе (теоријске основе, подела).
Спектроскопске методе (теоријске основе, подела).
Израчунавања у спектрофотометрији.

вежбе 2 часа

семинар 1 час

Инструменталне методе (теоријске основе, подела).
Спектроскопске методе (теоријске основе, подела).
Израчунавања у спектрофотометрији.

Показна вежба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Инструменталне хроматографске методе (теоријске основе, подела). Израчунавања у гасној и течној хроматографији

вежбе 2 часа

семинар 1 час

Инструменталне хроматографске методе (теоријске основе, подела). Израчунавања у гасној и течној хроматографији

Показна вежба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а

вежбе 2 часа

семинар 1 час

Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а

Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а за задате примере.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

PCR (примена у дијагностици, методологија примене, припрема узорака, детектовање резултата – електрофореза)

вежбе 2 часа

семинар 1 час

PCR (примена у дијагностици, методологија примене, припрема узорака, детектовање резултата – електрофореза)

.Показна вежба

ТРЕЋИ МОДУЛ: ОБРАДА РЕЗУЛТАТА ЕКСПЕРИМЕНТА У ФАРМАЦИЈИ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Обрада потенциометријских и спектрофотометријских резултата мерења.

семинар 1 час

Обрада потенциометријских и спектрофотометријских резултата мерења.

вежбе 2 часа

Потенциометријске и спектрофотометријске титрације и обрада резултата.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Основи хемометријске анализе података

семинар 1 час

Основи хемометријске анализе података

вежбе 2 часа

Хемометрија у фармацеутској анализи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Мултиваријациона анализа података

семинар 1 час

Мултиваријациона анализа података

вежбе 2 часа

Методе мултиваријационе анализе података

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Анализа главних компонената-
Principal Component Analysis (PCA)

семинар 1 час

Анализа главних компонената-
Principal Component Analysis (PCA)

вежбе 2 часа

Примери примене *PCA* у фармацеутској анализи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Експериментални дизајн у фармацеутској анализи

семинар 1 час

Експериментални дизајн у фармацеутској анализи

вежбе 2 часа

Извођење експеримента, приказивање и анализа резултата експеримента

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

предавања 2 часа

Централни композициони и *Box-Behrenken*-ов дизајн

семинар 1 час

вежбе 2 часа

Примери примене централнг
композициони и *Box-Behrenken*-
овог дизајна

Централни композициони и *Box-Behrenken*-ов дизајн

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

ФАРМАКОЛОШКА САЛА (С5)

УТОРАК

14:00 – 16:15

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ЧЕТВРТАК

РАЧУНАРСКА УЧИОНИЦА (Р1)

08:00 – 09:30

III група

09:30 – 11:00

VII група

11:00 – 12:30

IV група

14:30 – 16:00

II група

16:00 – 17:30

V група

17:30 – 19:00

VI група

19:00 – 20:30

I група

[Распоред наставе и модулских тестова](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	1	П	Аналитичка вага; Мерни судови; Калибрација мерних судова; Израчунавање резултата у волуметријској нализи	Доц. др Ана Барјактаревић
		С		
		В	Показна вежба	Доц. др Ана Барјактаревић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић
	2	П	Техничка вага; Мерне јединице; Израчунавања у фармацеутској технологији.	Доц. др Ана Барјактаровић
		С		
		В	Показна вежба	Доц. др Ана Барјактаревић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић
	3	П	Значајна мерења у апотекарској пракси (антропометријска мерења – телесна маса, телесна висина, обим струка; прорачун дозе лека на основу приложених података; мерење крвног прити; мерење глукозе у крви; јединице изражавања поменутих вредности и њихов значај); значај клиренса креатинина код бубрежне слабости	Доц. др Ана Барјактаревић
		С		
		В	Показна вежба	Доц. др Ана Барјактаревић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић
	4	П	Уводна разматрања. Апсолутна и релативна грешка.	Доц. др Јована Брадић
		С		
		В	Рачунање апсолутне и релативне грешке.	Доц. др Јована Брадић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
	5	П	Значајне, сигурне, сумњиве и непотребне цифре. Правила за заокруживање бројева. Правила за заокруживање резултата мерења.	Доц. др Јована Брадић
		С		
		В	Одређивање значајних, сигурних, сумњивих и непотребних цифара. Заокруживање резултата мерења.	Доц. др Јована Брадић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић
2	6	П	Инструменталне методе (теоријске основе, подела). Спектроскопске методе (теоријске основе, подела). Квантитативна анализа.	Доц. др Јовица Томовић
		С	Инструменталне методе (теоријске основе, подела). Спектроскопске методе (теоријске основе, подела). Квантитативна анализа.	Доц. др Јовица Томовић
		В	Показна вежба	Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
	7	П	Инструменталне хроматографске методе (теоријске основе, подела). Израчунавања у гасној и течној хроматографији.	Доц. др Јовица Томовић
		С	Инструменталне хроматографске методе (теоријске основе, подела). Израчунавања у гасној и течној хроматографији	Доц. др Јовица Томовић
		В	Показна вежба	Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић
2	8	П	Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а	Доц. др. Јована Брадић
		С	Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а	Доц. др. Јована Брадић
		В	Израчунавање биорасположивости лекова и АУЦ – а за задате примере.	Доц. др Јована Брадић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
	9	П	PCR (примена у дијагностици, методологија примене, припрема узорака, детектовање резултата – електрофореза)	Доц. др. Јована Брадић
		C	PCR (примена у дијагностици, методологија примене, припрема узорака, детектовање резултата – електрофореза)	Доц. др. Јована Брадић
		B	Показна вежба	Доц. др Јована Брадић Асс. Аница Петровић Асс. Александар Кочовић Асс. Марјана Анђић Фасилитатор Анђела Уштевић
3	10	П	Обрада потенциометријских и спектрофотометријских резултата мерења.	Проф. др Ратомир Јелић
		C	Обрада потенциометријских и спектрофотометријских резултата мерења.	Проф.др Ратомир Јелић
		B	Потенциометријске и спектрофотометријске титрације и обрада резултата.	Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић
	3ТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2		
3	11	П	Основи хемометријске анализе података	Доц. др Мирослав Соврлић
		C	Основи хемометријске анализе података	Доц. др Мирослав Соврлић
		B	Хемометрија у фармацеутској анализи	Доц. др Мирослав Соврлић Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић
	12	П	Мултиваријациона анализа података	Доц. др Мирослав Соврлић
		C	Мултиваријациона анализа података	Доц. др Мирослав Соврлић
		B	Методе мултиваријационе анализе података	Доц. др Мирослав Соврлић Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић
	13	П	Анализа главних компонената- <i>Principal Component Analysis (PCA)</i>	Доц. др Мирослав Соврлић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОБРАДА РЕЗУЛТАТА МЕРЕЊА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник	
14		C	Анализа главних компонената- <i>Principal Component Analysis (PCA)</i>	Доц. др Мирослав Соврлић	
		B	Примери примене PCA у фармацеутској анализи	Доц. др Мирослав Соврлић Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић	
		P	Експериментални дизајн у фармацеутској анализи	Доц. др Мирослав Соврлић	
		C	Експериментални дизајн у фармацеутској анализи	Доц. др Мирослав Соврлић	
		B	Извођење експеримента, приказивање и анализа резултата експеримента	Доц. др Мирослав Соврлић Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић	
		P	Централни композициони и <i>Box-Behenken</i> -ов дизајн	Доц. др Мирослав Соврлић	
		C	Централни композициони и <i>Box-Behenken</i> -ов дизајн	Доц. др Мирослав Соврлић	
		B	Примери примене централнг композициони и <i>Box-Behenken</i> -овог дизајна	Доц. др Мирослав Соврлић Доц. др Јовица Томовић Асс. Александар Кочовић	
3ТМ		ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3			
		I	ИСПИТ (ЈАНУАРСКО-ФЕБРУАРСКИ РОК)		